

Kinnitatud
Eesti Teaduste Akadeemia üldkogu poolt
20. aprillil 2018

EESTI TEADUSTE AKADEEMIA AKADEEMIKUTE VALIMISE REGLEMENT

1. Eesti Teaduste Akadeemia (edaspidi Akadeemia) akadeemikute valimist korraldatakse vabade kohtade olemasolu korral vähemalt üks kord kolme aasta jooksul.
2. Valimise aja, täitmisele kuuluvate kohtade arvu ja eriala otsustab Akadeemia juhatus.
3. Valimine kuulutatakse välja juhatuse otsuse alusel vähemalt ühes üleriigilise levikuga ajalehes ja Akadeemia kodulehel internetis. Kuulutuses avaldatakse täitmisele kuuluvate kohtade arv ja eriala, kandidaatide esitamise tähtaeg ning teave muude tingimuste kohta.
4. Väljakuulutatud kohtadele on õigus esitada kandidaate Akadeemia akadeemikutel, Eesti ülikoolide ning positiivselt evalveeritud teadus- ja arendusasutuste teadusnõukogudel või nende funktsioone täitvatel esinduskogudel, teadusseltsidel ja loomeliitudel.
5. Esildised akadeemikukandidaatide kohta tuleb vormistada paber kandjal ja elektrooniliselt ning adresseerida Akadeemia juhatusele. Esildisele tuleb iga kandidaadi kohta lisada tema põhilised eluloolised andmed (koos andmetega teadusliku, pedagoogilise ja teaduskorraldusliku tegevuse kohta), 10 tähtsama teaduspublikatsiooni ja/või arendustööde loetelu ning kandidaadi sobivuse põhjendus. Kirjandus- ja kunstitegelaste esitamisel lisatakse kandidaadi loomingut iseloomustavate teoste/saavutuste loetelu.
6. Juhatus vaatab laekunud esildised läbi ning registreerib nõuetekohaselt esitatud kandidaadid vastava otsusega akadeemikukandidaatideks. Kui mõni esitatud kandidaatidest jäetakse registreerimata, näidatakse otsuses tagasilükkamise põhjus.
7. Registreeritud kandidaatide nimed avaldatakse vähemalt ühes üleriigilise leviga ajalehes ja Akadeemia kodulehel vähemalt 31 päeva enne valimisi.
8. Kõik registreeritud kandidaatide kohta laekunud materjalid tehakse akadeemikutele kättesaadavaks Akadeemia kantselei poolt ja ühtlasi avaldatakse koondina Akadeemia kodulehel.
9. Enne valimisi Akadeemia üldkogus arutatakse kõik registreeritud kandidaatide kohta laekunud materjalid läbi Akadeemia osakondades. Osakondade ülesanne on kujundada oma arvamus kandidaatide kohta, kes on esitatud valimiseks osakonna akadeemikukohtadele, kuulates võimalusel kõigi nende kandidaatide esinemisi. Osakond võib kujundada arvamuse ka kõikide teiste kandidaatide kohta, arvamuse kujundamise viisi otsustab osakond. Osakondade arvamusel tehakse valimise eel teatavaks Akadeemia üldkogule.
10. Akadeemikute valimine üldkogus viiakse läbi mitte varem kui üks, kuid mitte hiljem kui kolm kuud pärast registreeritud kandidaatide nimekirja avaldamist.
11. Valimine toimub Akadeemia üldkogu istungil salajasel hääletusel. Üldkogu on valimiste läbiviimiseks pädev, kui istungist võtab osa vähemalt 2/3 Akadeemia üldkogu arvestuslikust koosseisust.
12. Valimist korraldab hääletuskomisjon, mis moodustatakse istungil osalevatest akadeemikutest eesistuja ettepanekul. Komisjoni esimehe valivad komisjoni liikmed endi seast ise.

13. Hääletuskomisjon jagab istungil osalevatele akadeemikutele allkirja vastu välja hääletussedelid, tagab hääletusprotseduuri segamatu kulgemise, kogub hääletussedelid pitseeritud kasti, loeb hääletussedelilt kokku kandidaatidele antud hääled, koostab hääletuse kohta protokollu ja teeb protokollu alusel üldkogule teatavaks hääletuse tulemused.
14. Hääletussedelid valmistab ette Akadeemia kantselei, võttes aluseks juhatuses käesoleva reeglendi p.2 ja p.6 kohase otsuse. Igale väljakuulutatud erialale tehakse eraldi sedel, mis varustatakse pealkirjaga „Hääletusedel Eesti Teaduste Akadeemia akadeemiku valimisel“. Pealkirjast allapoole trükitakse valimiste kuupäev, eriala ja täitmisele kuuluv vakantside arv ja seejärel tähestikulises järjekorras kõigi selle eriala registreeritud kandidaatide nimed. Iga nime taha lisatakse märgistamiskastike, koondades need sedelil ühtlase veergu pealkirjaga „Poolt“. Hääletussedeleid valmistatakse ette vastavalt istungil osalevate akadeemikute üldarvule.
15. Hääletuses osaleja avaldab oma seisukoha valimiseks esitatud kandidaatide suhtes mistahes selgelt fikseeritava märke tegemisega või märke tegemata jätmisega iga hääletusdelile kantud nime taha lisatud kastikesse olenevalt sellest, kas hääletaja toetab või ei toeta vastava kandidaadi valimist Eesti Teaduste Akadeemia akadeemikuks.
16. Konkreetse kandidaadi poolthäältena võetakse arvesse ainult kastikese piires tehtud märgistused. Hääletusedel, millel arvestatav märgistus puudub, loetakse kehtivaks. Hääletusedel, kus on rohkem poolthäältena tõlgendatavaid märgistusi kui sedelile märgitud vakantside arv, loetakse kehtetuks.
17. Akadeemikuks valituks loetakse kandidaat, kelle poolt hääletab vähemalt 2/3 hääletuses osalenud akadeemikutest, kuid seejuures mitte alla poole Akadeemia üldkogu arvestuslikust koosseisust. Kui mõne vakantsi koha puhul ükski kandidaat ei saa nõutavat hääle arvu, korraldatakse kahe enim poolthääli saanud kandidaadi vahel teine hääletusvoor. Kui hääled jagunevad esimeses valimiste voorus võrdselt enam kui kahe kandidaadi vahel, võib üldkogu otsusega korraldada võrdse arvu hääli saanud kandidaatide jaoks täiendava valimiste vooru või lugeda valimised luhtunuks. Kui ka täiendav voor ei anna tulemust, võidakse enim hääli saanud kandidaadile korraldada veel üks hääletusvoor, mille eel tehakse vaheaeg või avatakse diskussioon. Akadeemikuks mittevalimine ei võta ära võimalust esitada sama teadlase kandidatuur järgmistel valimistel.
18. Akadeemia liikmeskonda valitud uute akadeemikute nimed avaldatakse kahe nädala jooksul pärast valimisi ühes üleriigilise levikuga ajalehes ja neid tutvustatakse Akadeemia kodulehel.